

Madvig: Magtet jeg ikke særlig føler mig kaldet til at tage Ordet i denne Sag, saa vil jeg dog bemærke, at det forekommer mig, at der er opstaaet en beklagelig Uvished med Hensyn til Omfanget af den Kreds af Kirker, der er berettiget til at faae en saadan Understøttelse. Ogsaa jeg er gaaet ud fra, at man aldrig har brugt Betegnelsen: „at de eie sig selv“ om nogen af Hovedstadens Kirker; men jeg skal ikke herom udtale mig med Bestemthed; det kan være, at jeg tager feil, men jeg troer det ikke. Der er ogsaa et sæveget Forhold ved Hovedstadens Kirker med Hensyn til deres Vedligeholdelse som Monumenter, der i saa Henseende maa komme i Betragtning. Jeg vil f. Ex. nævne en Kirke, der er en af dem, ved hvilke jeg veed, der er et noget særligt Forhold, nemlig Frelsers Kirke; den har sikkert været udelukket fra at komme ind under denne Kategori, idet, naar der skulde foretages Noget for denne store, monumentale Kirke, naar der skulde foretages større Reparationer paa den, dette da er besørget af Kjøbenhavns Kommune, som dertil har modtaget en Understøttelse af et Legat, som Byen har til offentlige Arbejder, jeg troer det Brockske Legat; saavidt jeg erindrer, har man derimod aldrig for Kjøbenhavns Kirkers Skyld henvendt sig til de øvrige Kirker, der eie sig selv, og som heller ikke, saavidt jeg kan skjønne, under denne Form kunde yde en saadan Hjælp og Understøttelse. Jeg vil derfor, uden i dette Øieblik at udtale mig om selve Sagen, dog gjøre opmærksom paa, at den Kreds af Kirker, for hvilke der kan gjøres Fordring paa Understøttelse, forekommer mig at udvides paa en temmelig betydelig Maade. Hovedstadens Kirker ere jo næsten alle af den Art, at det kan siges, at deres Bevaring som offentlige Mindesmærker er af Bigtighed, og ere derhos alle temmelig store og betydelige Kirker, saa det er let tænkeligt, at der fra den Side kan komme store Krav, hvorpaa der dog neppe tidligere har været tænkt, til andre Kirker. Jeg skal saaledes nævne endnu en Kirke i Kjøbenhavn, nemlig Trinitatis Kirke, hvis økonomiske Tilstand har været meget uheldig, og som har haft megen Vanskelighed ved at skaffe Midler tilveie til sin Vedligeholdelse; saavidt jeg veed, er der under

Forhandlingerne derom opkommet en Tanke om at skaffe den Hjælp fra Kirker udenfor Kjøbenhavn. Jeg skal som sagt ikke ytre nogen bestemt Mening herom, men kun gjøre opmærksom paa, at jeg troer, at Omfanget af Bestemmelsen udvides paa en Maade, som ikke er ganske ubetænkelig. Jeg vil forøvrigt henstille til andre mere Sagkyndige, hvorvidt egentlig Hovedstadens Kirker kunne betegnes som saadanne, der eie sig selv.

Ordføreren: Det er netop de Betragtninger, som den sidste ærede Taler ansøgte, der have bragt idetmindste mig til at gaae ud fra den Forudsætning, at de Kjøbenhavnske Kirker ikke vare medindbefattede under de Kirker, der eie sig selv. Det er ganske rigtigt, som den ærede Taler bemærkede, idetmindste saavidt jeg veed, at naar de Kjøbenhavnske Kirker have trængt til Reparation, have de aldrig faaet Hjælp fra Kirker udenfor Kjøbenhavn, og jeg troer ikke, at Lovens 2—22—64, hvorefter formuende Kirker skulde komme ufornuende Kirker til Hjælp med Laan og Forstrækninger, nogeninde er blevet anvendt paa de Kjøbenhavnske Kirker. Naar de have trængt til Hjælp, idet de ikke have haft Evne til selv at foretage de Istandsættelser, der have været nødvendige, har enten Kommunen hjulpet dem af de Fonds, denne har til extraordinaire Understøttelser, eller ogsaa er der blevet lignet paa Menighedsberne. Jeg kan saaledes erindre, at da Frelsers Kirke for endeel Aar siden trængte til en betydelig Restauration, som medtog over 20,000 Rigsbaler, blev der ydet den Hjælp af det Hallske Legat, som var stiftet med en ringe Kapital til Hjælp med Hensyn til Indkvarteringsbryden, men som, da der efter den Maade, hvorpaa Indkvarteringen nu finder Sted i Hovedstaden, ingen Anvendelse var derfor, i Tidernes Løb var løbet op til en meget betydelig Kapital; af dette Legats Overskud blev der, saavidt jeg erindrer, tilstuds Frelsers Kirke 8000 Rigsbaler, medens Resten blev lignet paa Menigheden. Det er saaledes vistnok rigtigt, hvad den sidste ærede Taler bemærkede, at Lovens 2—22—64 ikke er blevet bragt i Anvendelse paa de Kjøbenhavnske Kirker — idetmindste har det ikke været Til-